

GŁOS OBYWATELA

GAZETA POLITYCZNA, SPOŁECZNA, NAUKOWA, LITERACKA I SPORTOWA

Rok II.

Redakcja i Administracja: Rynek Kościuszki № 9, telefon № 10-06. w Grodnie Orzeszkowej 3.

Nr. 251 (322)

Frontem na zachód

Ostatni rok, jaki przeżyło społeczeństwo polskie, jest wielce znaczącym w historii rozwoju stosunków niemiecko-polskich.

W dziedzinie tej należy podkreślić trzy momenty, które nadają istotny charakter układowi współżycia między narodem polskim, a niemieckim.

Moment pierwszy, to finał tragedii międzynarodowej, jaką była wojna światowa, wywołana przez imperializm niemiecki. Pokój i Traktat Wersalski wykreślały w Europie nowe granice, tworzą nowy porządek rzeczy, czyniący zadość sprawiedliwości dziejowej. Powstaje Państwo Polskie, wykute bohaterami z czołgiem Zolnierzka Polskiego, którego przewodzi wielka postać Wodza, Józefa Piłsudskiego. Powracają do Macierzy zrabowane ziemie, organizuje się potężny kompleks państwowy, któremu na imię: Polska. Niemcy, oszołomione potężnym uderzeniem zwycięzcy, są bierne. Stosują one w tym czasie politykę wyczekiwania, bilansują straty, przystosowują się do chwili.

Następuje okres drugi, nieco dłuższy. Początkiem tego okresu, jest chwila plebiscytu na Warmii i Mazurach. Naród Polski, zajęty wojną obronną na wschodzie i przetykający groza na widok czerwonych hord, zbliżających się do serca Polski — nie może zdobyć się na pełnowartościowy wysiłek, mający ostatecznie wywołać tak bliskim nam Mazurów, Warmiaków i Powiślan. Terrorowi niemieckiemu, społeczeństwo polskie przeciwstawia tylko odrochę, pełne uczucia i miłości dla rodaków za kordonem pruskim. Plebiscyt nie realizuje dlatego pokładanych w nim nadziei. Za kordonem pozostaje wielka gromada polska, która nie dożyła szczęścia powrotu pod skrzydła Macierzy. Klęska plebiscytowa staje się dla Niemców punktem wyjścia dla ich polityki, którą oceniają coraz większą aktywność. Obserwujemy coraz bardziej zwiększający się ucisk Polaków w Niemczech, widzimy metody germanizacyjne, jeszcze okrutniejsze aniżeli przed wojną. Społeczeństwo polskie, zmuszone do egzystencji w obrębie państwa niemieckiego, poddane jest strasliwemu terrorowi kulturalnemu, politycznemu i fizycznemu. Zupelny brak szkoły polskiej dla tysięcy dzieci polskie, uniemożliwianie życia organizacyjnego licznym ośrodkom polskim, stałe napady bojówek niemieckich na działaczy polskich i organizacje polskie, terror gospodarczy, stosowany przez władze niemieckie względem Polaków, oraz zdecydowane antypolskie wystąpienia niemieckich władz wobec mniejszości polskiej — stają się dla narodu i państwa niemieckiego, podstawami prac społeczno-państwowej, podsta-

wami polityki zewnętrznej. Zniszczyć Polaków za wszelką cenę, oto hasła i przykazania każdego Niemca. Ze wzrostem siły państwowej Niemiec, idzie równolegle rozwój antypaństwowej pracy organizacyjnej niemieckich w obrębie Państwa Polskiego, mającej na celu odzyskanie utraconych terenów politycznych i gospodarczych. Propaganda niemiecka zaczyna karmić świat pojęciami o rzekomych krzywdach, jakich doznał naród niemiecki. Wytacza się międzynarodowe procesy Volksbundu o szkole niemiecką, z traktatami przyznawającymi Polsce prawa regulacji opacji i likwidacji nieprawie zdobytej własności ziemskiej — czyni się terror gospodarczy. Cała działalność Niemców w Polsce, zdobywa oparcie o wystąpienia międzynarodowe niemieckich mężów stanu, którzy budują nową formułkę niemieckiej myśli politycznej, polegającej na zdobyciu wolnej ręki na zachodzie, aby tam skuteczniej przy użyciu wszystkich rozporządzalnych środków walki, uderzyć na wschód, zgodnie z tradycyjnym i wrosłym w mózg każdego Niemca, Drangem nach Osten. Po Hindenburgu zabrał głos Schacht, po Schachcie przyszli Hitler i Treviranus.

Wycofanie wojsk aljancji ze strefy gwarantynnej w Nadrenji, kończy okres drugi.

Okres trzeci, przepelniony jest najróżnorodniejszymi posunięciami politycznymi ze strony Niemców, którzy na arenie międzynarodowej idą w bój o polskie Pomorze. Idą w bój, narazie bezkrawny. Rezultaty dziesięcioletniej pracy politycznej Niemców, odsłoniły wręcz najtajniejsze i najistotniejsze ich zamiary. Odzyskanie polskiego Pomorza, to zadanie, które obecnie stało się jednym i wyłącznym przykazaniem całego narodu niemieckiego. Odzyskanie Pomorza wszelkimi środkami. Eksplozja polityczna na froncie niemieckim, wstrząsnęła głęboko narodem polskim. Społeczeństwo polskie, zajęte różnymi sporami natury partyjnej i komplikacjami gospodarczymi, wobec niebezpieczeństwa niemieckiego, zjednoczyło się myślowo i rozu-
mowo.

Zwartyemu frontowi niemieckiemu, przeciwstawiła zwarty front polski, czując doskonale, że rozstrzygnięcie bitwy, dokona się tylko w zależności od tych elementów walki, jakie do akcji wprowadzi sam naród polski.

Dzisiaj obserwujemy coraz bardziej celowe i skuteczne przegrupowanie politycznej myśli polskiej. Stwierdzić można, że marazm narodowy, przeminął bez śladu. Na odcinku stały wszystkie grupy i odcienie polityczne, wszystkie warstwy, wszystkie klasy.

Niezaradność polską w stosunku do Niemiec, zastąpił potężny przejaw polskiej aktywności, wypływającej z głębokiego patriotyzmu. W szeregach stanęli wszyscy.

O tym musi wiedzieć naród niemiecki. Naród spadkobierców zbrodni krzyżackich. Dzisiaj największą zbrodnią byłoby wywołanie nowej wojny; do której dają Niemcy, pragnący zagrabić polską ziemię Pomorza.

O tym musi wiedzieć Europa, aby dość wcześniej zapobiec nowemu przelewowi krwi.

Zadaniem niemieckim, Polska odpowiada: „Oddajcie Mazury, Warmię i Powiśle”.

L. Słusarczyk.

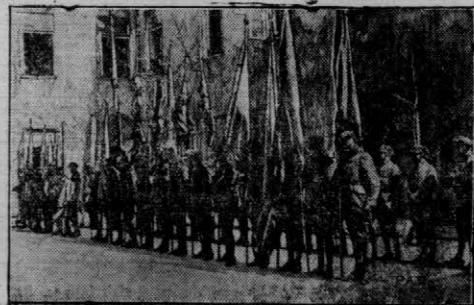
Anglia żąda od Francji zwrotu pożyczek wojennych w złotych

PARYŻ, 25. 9. Pomiędzy rządem angielskim a francuskim doszło ostatnio do bardzo nieprzyjemnej kolizji. Kanclerz skarbu angielskiego, Snowden, żąda od Francji zwrotu pożyczek wojennych, zakupionych przez obywateli brytyjskich podczas wojny we frankach złotych, a nie papierowych.

Zadanie Snowdena wywołało w Paryżu wielkie wrażenie, tem bar-

dziej, że utrzymane ono jest w tonie bardzo energicznym. Francuskie koła polityczne są zdania, że o ileby Francja na żądanie to zgodziła się, to z taką samą pretensją wystąpiłaby przedwzrostkiem Ameryka i w reżultacie skarb francuski zostałby zrujnowany. Snowden motywuje swe żądanie tem, że Francja po Stanach Zjednoczonych ma największy zapas złota i że wobec tego może płacić

Z wojny polsko-bolszewickiej

Zdobyte sztandary bolszewickie

Żądanie rozwiązania Sejmu pruskiego

BERLIN, 25. 9. W sejmie pruskim zgłoszono ze strony grupy Hitlera „małe zapytanie” do rządu, następującej treści: „Czy rząd pruski ze względu na wynik wyborów do parlamentu niemieckiego nie jest skłonny, zgodnie z zasadami demokracji, obecny sejm pruski rozwiązać

i w ten sposób dać możliwość wypowiedzenia się 4 milionom narodowo-socjalistycznym wyborcom (Hitlerowcom) w Prusiech, którzy obecnie mają tylko 6-ciu przedstawicieli w sejmie pruskim”.

W ten sposób Hitlerowcy pruscy przeszli tam do ostrej ofensywy.

Debaty mniejszościowe w Lidze Narodów

GENEWA, 25. 9. Szósta komisja Zgromadzenia Ligi Narodów zakończyła debatę nad sprawami mniejszości narodowych rozpatrzeniem raportu delegata szwajcarskiego dr. Moty. Sprawozdanie to reasumuje wyniki poprzedniej dyskusji przedstawiając

punkty widzenia poszczególnych państw i zaznaczając, że w szeregu kwestii zasadniczych nie zdołano osiągnąć zgody.

GENEWA, 25. 9. Nad raportem Moty wywiązała się w komisji politycznej dyskusja. Delegaci Czechosłowacji, Jugosławii i Rumunii, ministrowie Benesz, Marinkowicz i Mironescu zaznaczyli, że przyjmując sprawozdanie z tem zastrzeżeniem, że nie nałoży ono na ich państwa żadnych zobowiązań. Do oświadczenia tego przyłączył się również p. minister Zaleski. Delegat Wegier hr. Apponyi zaznaczył, że Węgry podtrzymują swój punkt widzenia na problem mniejszości. Dr. Curtius i ministrem Niemiec poparł hr. Appony'ego i polemizował z wywodami poprzednich mówców, a w szczególności delegata Rumunii co do procedury madryckiej.

Dumping sowleki podważa cały świat

LONDYN, 25. 9. Na amerykańskich giełdach zbożowych, a zwłaszcza w Chicago, Winnipeg i w Nowym Jorku oraz na zbożowej giełdzie w Liverpoolu, zaznaczył się dzisiaj dalszy spadek cen. Katastrofalny spadek cen jeszcze się nie zatrzymał.

Wielkie zaniepokojenie wywołała w amerykańskich i angielskich kołach giełdowych wiadomość, że rząd sowiecki wynajął 170 angielskich parowców transportowych, by móc wysłać wielką ilość zboża i drzewa do różnych krajów europejskich.

UWAGA ROLNICY!

UWAGA ROLNICY!

Targi Hodowlane przy II-ch Targach Północnych w Wilnie

w dziale drobiu TRWAĆ BĘDĄ OD 25 DO 28 b.m., zaś w dziale koni, bydła i trzody chlewniej OD 27 DO 28. b.m.

Przyjezdny z prowincji przysługuje w drodze powrotnej zniżka kolejowa w wysokości 50%.

Od dn. 27 września do 10 października

będą wyłożone do publicznego przeglądu spisy wyborców do

SEJMU I SENATU

Każdy obywatel uprawniony do głosowania powinien zgłosić się do obwodowej komisji wyborczej czy nazwisko jego względnie osób interesujących go znajduje się w spisach.

W razie pominięcia należy wnieść ustną lub pisemną reklamację do obwodowej komisji wyborczej

Wszelkich informacji w powyższych sprawach udzielają powiatowe i miejskie sekretariaty Bezpartyjnego Bloku. W Białymstoku sekretarjat B.B.W.R., mieści się przy ul. Rynek-Kościuszki № 2.

Coraz więcej ofiar katastrofalnej burzy we Francji

Gwałtowny orkan, który od szeregu dni szaleje na kanale La Manche i na Atlantyku, pociągnął za sobą dużą liczbę ofiar. Obok strat materialnych, idących w miliony, liczone rodziny rybackie pograżone zostały w żalobie.

Nowe akty zbrodniowego sabotażu

LWÓW, 25. 9. W Szylach w pow. zbarskim spalono sklep i zabudowania gospodarskie ze zbiorami na szkole Chaime Weinraucha. Pożar przetrząsnął się na dom sąsiada Iwana Zariecznego i zniszczył temu ostatniemu cały dobytek.

Z Przerośli Pobyt Pana Wojewody Białostockiego w Przerośli, w pow. Suwalskim

Przerośl-osada (miasteczko) na północno-zachodnim krańcu powiatu Suwalskiego, na pograniczu z Prusami-Wschodnimi, w dniu 21 września r. b. gościła u siebie Pana Wojewodę Białostockiego...

BIALYSTOK

Przyjęcia u p. Wojewody

Onegdaj rewizytował p. Wojewodę ks. biskup Lukomski.

Posiedzenie Obywatelskiego Komitetu odparcia najazdu bolszewickiego

W dniu dzisiejszym, o godz. 20-iej w sali posiedzenia Rady Miejskiej odbył się posiedzenie Obywatelskiego Komitetu Odparcia X-iej rocznicy odparcia najazdu bolszewickiego.

Wystawa prac malarzów w Białymstoku

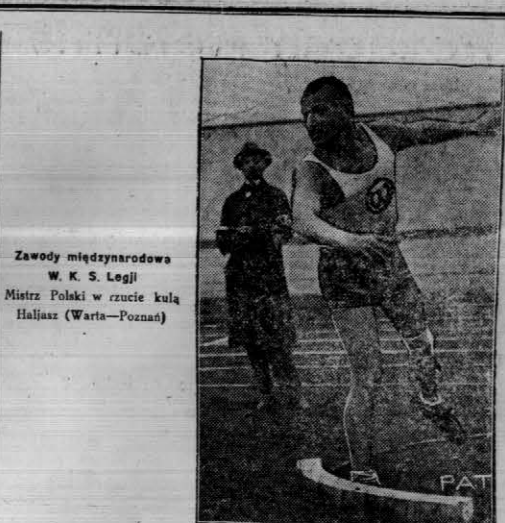
Komitet wystawowy zespołonych Towarzystw „Lechji” i „Miośników Szuki” w Białymstoku przy łaskawym poparciu Pana Wojewody Zyndrama-Kościółka...

Z wczorajszego posiedzenia Rady Miejskiej

Dalszy ciąg posiedzenia Rady Miejskiej z ubiegłego czwartku zaczął od debat nad zatwierdzeniem Miejskiej Komunalnej Kasy Oszczędności. Referował radny Pat. Obrady nad tą sprawą przerwano chwilowo...

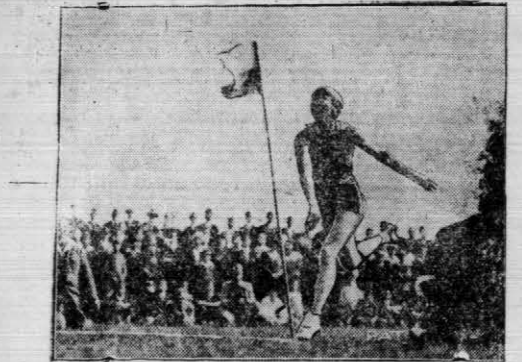
Zamknięcie ruchu kołowego

Ze względu na rozpoczęcie z dniem 29. 9. robót brukarskich po stronie przystaj ul. Rynek Kościuszki między ul. Sienkiewicza a Giełdową, ruch kołowy aż do odwołania zostaje uregulowany w następujący sposób:

Zawody międzynarodowe W. K. S. Legji. Mistrz Polski w rzucie kulą Haljasz (Warta-Poznań)

Nowy rekord Haliny Konopackiej

Na międzynarodowych zawodach lekkoatletycznych W. K. S. Legji. H. Konopacka pobili dotychczasowy rekord Polski w pobiciu kula

Ostateczny rozłam w Centrolewie w Łodzi Blok Centrolewu z partią socjalistów niemieckich

ŁÓDŹ, 25. 9. W wyniku tań, jakie istnieją od dłuższego czasu na terenie Łodzi między N. P. R. -prawicą i PPS-CKW. na tle wpływów wśród mas robotniczych, odbywie tę partię, wchodzące w skład centrolewu, postanowiły w Łodzi wystawić oddzielne listy.

Z państwa ponurej anegdoty

47 osób rozstrzelonych MOSKWA, 25. 9. Tass. Kolegium departamentu politycznego państwa, któremu Centralny Komitet Wykonawczy Z. S. R. R. i rada komitatu ludowych polecił rozpatrzenie sprawy grupy kontrrewolucjonistów...

Blok antysowiecki?

MOSKWA, 25. 9. (PAT). Korespondent TASS donosi z Genewy, jakoby mieli się powtarzać fakty prowadzenia zakulisowych formów, mających na celu stworzenie bloku antysowieckiego.

Kapitał zagraniczny wycofuje się z Niemiec

BERLIN, 25. 9. Po raz wtóry musiał Bank Rzeszy przekazać bankom francuskim w Paryżu kwotę 40 mil. marek w zlocie. Jest to już druga rata, bo w poniedziałek przekazał musiał Bank Rzeszy 35 milionów marek złotych.

Pszczołnictwo w województwie białostockim

Województwo Białostockie posiada wiele okolic, w których warunki do hodowli pszczoł są znakomite, a przynajmniej dobre w swojej warości dla zakładającego pasieka.

siatkowały jej, jak również niema funduszy, z których wypłacaloby się odszkodowanie za zniszczone zarażają pnice pszczoł. W poszczególnych powiatach Województwa Białostockiego, znajdujących się po kilkuset ludzi, zajmujących się pszczołnictwem w większym lub mniejszym stopniu, w całym województwie około 45.000, a jednak ludzie ci nie dają do wiadomości poznania się i połączenia w silną organizację.

Zebranie informacyjne Skarbowców.

Wiceprezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Urzędników Skarbowych p. Ferdynand Świtalski i Kierownik do spraw wyborczych na okręg Białostockiej Izby Skarbowej p. Włodzimierz Kościelski...

Julian Holowiński komendant ukraińskiej organizacji wojskowej, aresztowany we Lwowie

Czy jesteś członkiem L.O.P.P.?

Wina owocowo-miodowe, pierniki i konfitury na miodzie miały swoją rację bytu w dawnej Polsce i sława o tym szła na cały świat. Jest tysiąc jednostek wśród rzesz pracujących ciężko na kawałek chleba i wazycy oni są obywatelami Państwa, wszyscy oni stanowią jedną siłę żywą.

Prawda o głodowce więźniów-komunistów w więzieniu Białostockim

W związku z szeregiem umieszczonych w prasie żydowskiej i stołecznej wiadomości o odbywającej się w więzieniu białostockim głodowce więźniów-komunistów, o której przebiegu prasa żydowska podaje niesłychane i sensacyjne wiadomości...

Życie sportowe. Warszawska „Polonia” w Białymstoku.

W dniu 28 b. m. na boisku sportowym w Zwierzynicy o godz. 3 popołudniu odbył się mecz piłki siatkowej pomiędzy drużyną „Polonii” z Warszawy, a reprezentacją m. Białegostoku.

Groźny pożar z podpalenia

24 września w nocy w Zawierciu pow. kolneńskiego, powstał ogień w stodole Paulina Łazikowskiego. Ogień rozszerzył się na sąsiednie zabudowania i w rezultacie spłonęło 6 stodoł z tegorocznym zbożem oraz 12 obór i chlewoń z częścią inwentarza i narzędzi rolniczych.

Dr. A. Kenig

Dr. L. Bomaszowa

Dr. A. Kenig

Dr. L. Bomaszowa

Dr. A. Kenig

